

EUROOPAN
KOMISSIO

Strasbourg 17.4.2018
COM(2018) 212 final

2018/0104 (COD)

Ehdotus

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON ASETUS

**unionin kansalaisten henkilökorttien sekä oikeuttaan vapaaseen liikkuvuuteen
käytävälle unionin kansalaisille ja heidän perheenjäsenilleen myönnettävien
oleskeluasiakirjojen turvallisuuden lisäämisestä**

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

{SWD(2018) 110 final} - {SWD(2018) 111 final}

PERUSTELUT

1. EHDOTUKSEN TAUSTA

• Ehdotuksen perustelut ja tavoitteet

Matkustus- ja henkilöasiakirjojen turvallisuuden varmistaminen on keskeinen osa terrorismin ja järjestäytyneen rikollisuuden torjuntaa ja todellisen turvallisuusunionin luomista. Monet EU:n viime vuosina tekemistä aloitteista ulkorajojen valvonnan parantamiseksi ja vahvistamiseksi ovat riippuvaisia luotettavista matkustus- ja henkilöasiakirjoista. Hiljattain tehdyn Schengenin rajasäännösten muutoksen¹ myötä kaikki henkilöt on tarkastettava järjestelmällisesti, ja heidän matkustusasiakirjansa on tarkastettava haltijan kansalaisuudesta riippumatta Schengenin tietojärjestelmän (SIS) ja Interpolin varastettujen ja kadonneiden matkustusasiakirjojen tietokannan (SLTD) avulla.

EU:n kansalaiset liikkuvat yhä enemmän. EU:n kansalaista yli 15 miljoonaa asuu ja yli 11 miljoonaa työskentelee muussa kuin kansalaisuusjäsenvaltiossaan². Yli miljardi ihmistä matkustaa joka vuosi EU:n sisällä tai ylittää sen ulkorajan³.

Tämä asetusehdotus on osa joulukuussa 2016 laadittua toimintasuunnitelmaa⁴, jolla vahvistetaan EU:n toimia matkustusasiakirjoihin liittyvien petosten torjumiseksi ja jossa komissio yksilöi toimia, joilla pyritään puuttumaan asiakirjojen, kuten henkilökorttien ja oleskeluasiakirjojen, turvallisuutta koskeviin kysymyksiin ottaen huomioon Euroopassa viime aikoina tapahtuneet terrori-iskut. Tämän toimintasuunnitelman tavoitteet vahvistettiin myöhemmin neuvoston päätelmissä⁵, jotka olivat jatkoa neuvoston toistuville kehoituksille parantaa henkilö- ja oleskeluasiakirjojen turvallisuutta⁶.

Komissio korosti jo vuonna 2016 antamassaan tiedonannossa ”*Lisää turvallisuutta liikkuvuuden maailmassa: parannuksia tiedonvaihtoon terrorismin torjumiseksi ja vahvemmat ulkorajat*”⁷ luotettavien matkustus- ja henkilöasiakirjojen tarvetta aina, kun on tarpeen varmistua henkilön henkilöllisyydestä. Se painotti myös, että parannettu lähestymistapa perustuu vankkoihin järjestelmiin, joilla estetään väärinkäytökset ja asiakirjojen turvallisuuspuutteista johtuvat sisäisen turvallisuuden uhat. Lisäksi komissio sitoutui katsauksessa Euroopan unionin kansalaisuuteen vuonna 2017⁸ analysoimaan toimintavaihtoehtoja henkilökorttien ja oleskeluasiakirjojen turvallisuuden parantamiseksi.

¹ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2017/458, annettu 15 päivänä maaliskuuta 2017, asetuksen (EU) 2016/399 muuttamisesta siltä osin kuin on kyse asiaankuuluvien tietokantojen käyttöön perustuvien tarkastusten vahvistamisesta ulkorajoilla.

² Vuoden 2016 vuosikertomus EU:n sisäisestä työvoiman liikkuvuudesta (vuoden 2015 tiedot).

³ EU-kansalaisten matkoja koskevat taulukot 2015 (kaikki matkan tarkoitukset) - http://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/Tourism_statistics
COM(2016) 790 final.

⁴ Neuvoston päätelmät komission toimintasuunnitelmasta matkustusasiakirjoihin liittyvien petosten torjunnan lujittamiseksi Euroopassa, hyväksytty 27. maaliskuuta 2017, <http://www.consilium.europa.eu/en/press/press-releases/2017/03/27/jha-travel-document-fraud>

⁵ Jäsenvaltiot antoivat yksimielisesti jo vuonna 2005 neuvoston päätelmät jäsenvaltioiden henkilökorttien myöntämismenettelyjen turvallisuutta koskevista vähimmäisvaatimuksista (neuvoston asiakirja 14390/05). Tämän jälkeen annettiin päätöslauselma vuonna 2006 <http://register.consilium.europa.eu/doc/srv?l=fi&f=ST%2014938%202006%20INIT>
COM(2016) 602 final.

⁶ Neuvoston päätelmät katsauksesta Euroopan unionin kansalaisuuteen vuonna 2017, hyväksytty 11. toukokuuta 2017, <http://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-9080-2017-INIT/fi/pdf>

Niistä 26:sta EU:n jäsenvaltiosta, jotka myöntävät kansalaisilleen henkilökortteja, 15 jäsenvaltiossa henkilökortin omistaminen on yleistä ja pakollista⁹. Henkilöiden vapaata liikkuvuutta koskevan EU:n lainsäädännön (direktiivi 2004/38/EY¹⁰) mukaisesti EU:n kansalaiset voivat käyttää matkustusasiakirjoina henkilökortteja sekä matkustaessaan EU:ssa että saapuessaan EU:n alueelle EU:n ulkopuolisista maista, ja niitä myös käytetään usein matkustamiseen. Lisäksi jäsenvaltioilla on useita kolmansia maita koskevia sopimuksia, joiden nojalla EU:n kansalaiset voivat matkustaa käyttäen kansallisia henkilökorttejaan. Tämä sisältää myös matkustamisen kolmansiin maihin terroritoimintaan osallistumista varten ja paluun EU:hun.

Tällä hetkellä jäsenvaltioiden myöntämien kansallisten henkilökorttien ja toisessa jäsenvaltiossa asuvien EU:n kansalaisten ja heidän perheenjäsentensä oleskeluasiakirjojen turvallisuustaso vaihtelee huomattavasti, mikä lisää väärentämisen ja asiakirjapetosten riskiä. Lisäksi se aiheuttaa kansalaisille käytännön vaikeuksia heidän pyrkiessään käyttämään oikeuttaan vapaaseen liikkuvuuteen.

EU:n kansalaiset käyttävät henkilökorttejaan myös voidakseen todistaa henkilöllisyytensä arjessaan julkisissa ja yksityisissä elimissä, kun he käyttävät oikeuttaan oleskella toisessa EU-maassa (liikkuvat EU-kansalaiset).

Direktiivin 2004/38/EY mukaisesti myös liikkuvat kansalaiset ja heidän perheenjäsenensä, jotka eivät ole minkään jäsenvaltion kansalaisia, saavat asiakirjat, joista käy ilmi heidän oleskelunsa vastaanottavan jäsenvaltion alueella. Vaikka nämä oleskeluasiakirjat eivät ole matkustusasiakirjoja, liikkuvien EU:n kansalaisten perheenjäsenten, jotka eivät ole jäsenvaltion kansalaisia, oleskelukortit yhdessä passin kanssa käytettynä antavat haltijalleen oikeuden tulla EU:hun ilman viisumia, kun he tulevat EU:n kansalaisen mukana tai seuraavat heitä myöhemmin.

Asiakirjojen väärentäminen tai oleskeluoikeuteen liittyviä ehtoja koskevien aineellisten tosiseikkojen väärä esittäminen on todettu keskeisimmäksi direktiiviin liittyväksi petokseksi¹¹, mikä puolestaan mahdollistaa tällaisten petosten torjunnan direktiivin 35 artiklan nojalla.

Tässä tilanteessa on hyvin tärkeää, että EU ja erityisesti jäsenvaltiot lisäävät toimia EU:n kansalaisille ja heidän kolmansista maista tuleville perheenjäsenilleen myönnettyjen asiakirjojen turvallisuuden parantamiseksi. Asiakirjojen turvallisuuden parantaminen on tärkeä tekijä pyrittäessä parantamaan turvallisuutta EU:ssa ja sen rajoilla sekä tuettaessa siirtymistä kohti toimivaa ja todellista turvallisuusunionia. Biometrinen tunnistaminen ja erityisesti sormenjälkien sisällyttäminen tekee asiakirjoista luotettavampia ja turvallisempia. Tässä yhteydessä on erittäin tärkeää, että heikkoja turvaominaisuuksia sisältävät asiakirjat poistetaan vaiheittain käytöstä mahdollisimman nopeasti.

Euroopan komission vuoden 2018 työohjelmaan sisältyy lainsäädäntöaloite (REFIT) EU-kansalaisille ja heidän perheenjäsenilleen, jotka eivät ole jäsenvaltion kansalaisia, myönnettyjen henkilökorttien ja oleskeluasiakirjojen turvallisuuden parantamiseksi¹².

⁹ Lisäksi viiden muun jäsenvaltion kansalaisella on velvollisuus pitää muu kuin erityinen asiakirja henkilöllisyyden tunnistamista varten. Käytännössä se on erittäin usein henkilökortti.

¹⁰ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2004/38/EY, annettu 29 päivänä huhtikuuta 2004, Euroopan unionin kansalaisten ja heidän perheenjäsentensä oikeudesta liikkua ja oleskella vapaasti jäsenvaltioiden alueella (EUVL L 158, 30.4.2004, s. 77).

¹¹ COM (2009) 313 final.

¹² Aiheesta keskusteltiin myös REFIT-foorumin yhteydessä (REFIT Platform Opinion on the submission by a citizen (LiL 242) on Identity and Travel Documents, 7. kesäkuuta 2017). REFIT-foorumi kannusti komissiota analysoimaan, onko henkilö- ja oleskeluasiakirjoja tai niiden keskeisiä ominaisuuksia

Tavoitteena on parantaa Euroopan turvallisuutta poistamalla turvallisuuspuutteita, jotka johtuvat epäluotettavista asiakirjoista, ja helpottaa liikkuvien EU:n kansalaisten ja heidän perheenjäsentensä vapaata liikkuvuutta koskevien EU:n oikeuksien käyttöä lisäämällä heidän asiakirjojensa luotettavuutta ja hyväksyttävyyttä rajat ylittävissä tilanteissa.

- **Yhdenmukaisuus muiden alaa koskevien politiikkojen säännösten kanssa**

EU tarjoaa kansalaisilleen vapauden, turvallisuuden ja oikeuden alueen, jolla ei ole sisärajoja ja jolla taataan henkilöiden vapaa liikkuvuus, toteuttaen samalla ulkorajoilla tehtävää valvontaa, turvapaikkaa, maahanmuuttoa sekä rikollisuuden ja terrorismin ehkäisyä ja torjuntaa koskevat aiheelliset toimenpiteet. Eurooppalaiset pitävät vapaata liikkuvuutta Euroopan yhdentymisen merkittävänä saavutuksena. Se kattaa oikeuden tulla toisen jäsenvaltion alueelle ja poistua sieltä sekä oikeuden oleskella ja asua siellä. Vapaata liikkuvuutta koskevia toimenpiteitä ei voi olla olemassa ilman turvallisuuden takaamiseksi Euroopan unionissa käyttöön otettuja toimenpiteitä.

Monet EU:n turvatoimenpiteet perustuvat luotettaviin matkustus- ja henkilöasiakirjoihin, kuten Schengenin tietojärjestelmässä olevassa Schengenin rajasäännöstössä¹³ vahvistettuihin järjestelmällisiin tarkastuksiin. Komissio on hiljattain ehdottanut¹⁴ tietojenvaihdon tehostamista sisäisen turvallisuuden, rajaturvallisuuden ja muuttoliikkeen hallintaa koskevien EU:n tietojärjestelmien yhteentoimivuuden avulla. Tehostaminen riippuu myös asiakirjojen turvallisuuden parantamisesta mukaan lukien toimivaltaisten viranomaisten suorittamat henkilöllisyyden selvittämiset EU:n jäsenvaltioiden alueella.

Vapaasta liikkuvuudesta annetussa direktiivissä (2004/38/EY) vahvistetaan edellytykset, joilla EU:n kansalaisille ja heidän perheenjäsenilleen myönnetään oikeus liikkua ja oleskella vapaasti (sekä tilapäisesti että pysyvästi) unionissa. Direktiivissä säädetään, että EU:n kansalaiset ja heidän perheenjäsenensä, joilla on voimassa oleva henkilökortti tai passi, voivat saapua toisen jäsenvaltion alueelle ja oleskella siellä ja hakea asianmukaisia oleskeluasiakirjoja. Direktiivissä ei kuitenkaan säännellä EU:n jäsenvaltioihin saapumisessa tai niistä lähtemisessä käytettävien henkilökorttien kaavaa ja muita vaatimuksia. Siinä ei myöskään säädetä erityisistä vaatimuksista, jotka koskevat EU:n kansalaisille ja heidän perheenjäsenilleen, jotka eivät ole EU-kansalaisia, myönnettyjä oleskeluasiakirjoja, lukuun ottamatta viimeksi mainitun ryhmän asiakirjan nimeä, joka on ”Unionin kansalaisen perheenjäsenen oleskelukortti” (ks. direktiivin 2004/38 10 artiklan 1 kohta).

Viime vuosina EU:ssa on otettu käyttöön vaatimuksia, jotka koskevat useita Euroopassa käytettäviä henkilö- ja matkustusasiakirjoja. EU:n lainsäädännössä on jo säädetty vaatimuksista, jotka koskevat jäsenvaltioiden myöntämien passien ja matkustusasiakirjojen turvaominaisuuksia ja biometriikkaa (kasvokuva ja sormenjäljet)¹⁵ sekä kolmansien maiden

mahdollista yhdenmukaistaa, jotta voitaisiin helpottaa vapaata liikkuvuutta ja ratkaista haasteita, joita EU:n liikkuvat kansalaiset kohtaavat vastaanottavissa maissa.

¹³ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2017/458, annettu 15 päivänä maaliskuuta 2017, asetuksen (EU) 2016/399 muuttamisesta siltä osin kuin on kyse asiaankuuluvien tietokantojen käyttöön perustuvien tarkastusten vahvistamisesta ulkorajoilla.

¹⁴ Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi kehyksen luomisesta EU:n tietojärjestelmien (poliisiyhteistyö ja oikeudellinen yhteistyö sekä turvapaikka- ja maahanmuuttokysymykset) yhteentoimivuudelle, COM(2017) 794 final.

Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi kehyksen luomisesta EU:n tietojärjestelmien (rajaturvallisuus ja viisumiasiat) yhteentoimivuudelle ja neuvoston päätöksen 2004/512/EY, asetuksen (EY) N:o 767/2008, neuvoston päätöksen 2008/633/YOS, asetuksen (EU) 2016/399 ja asetuksen (EU) 2017/2226 muuttamisesta.

¹⁵ Asetus (EY) N:o 2252/2004 (EUVL L 385, 29.12.2004, s. 1). Yhdistynyt kuningaskunta ja Irlanti eivät osallistu tähän toimenpiteeseen.

kansalaisten viisumien¹⁶ ja oleskelulupien¹⁷ yhtenäistä kaavaa. Näitä vaatimuksia sovelletaan myös paikallisiin rajalupiin¹⁸ ja laillista maahanmuuttoa sääntelevän EU:n lainsäädännön nojalla myönnettyihin lupiin. Hiljattain on hyväksytty kolmansien maiden kansalaisten oleskeluluvan uusi yhteinen malli, jonka tarkoituksena on parantaa entisestään lupaan liittyviä turvaominaisuuksia¹⁹. Jos yhdenmukaistamistoimia ei toteuteta, jäsenvaltiot voivat valita haluamansa kaavan, jota sovelletaan liikkuvien EU:n kansalaisten kolmansista maista tulevien perheenjäsenten oleskelukorttiin ja pysyvään oleskelukorttiin. Näin tehdessään ne voivat noudattaa samaa ”yhtenäistä kaavaa”, josta säädetään kolmansien maiden kansalaisten oleskeluluvan yhtenäisestä kaavasta annetussa neuvoston asetuksessa (EY) N:o 1030/2002²⁰, sellaisena kuin se on muutettuna vuonna 2017 kuten edellä mainitaan, edellyttäen että heidän asemansa unionin kansalaisen perheenjäsenenä on selvästi merkitty korttiin ja että vältetään sekoittuminen asetuksessa (EY) N:o 1030/2002 tarkoitettuihin oleskelulupiin²¹. Jäsenvaltiot ilmoittivat neuvoston lausumassa²² vuonna 2008 aikovansa käyttää yhtenäistä kaavaa tähän tarkoitukseen, ja useat jäsenvaltiot noudattivat tätä – oikeudellisesti ei-sitovaa – sitoumusta.

2. OIKEUSPERUSTA, TOISSIJAISUUSPERIAATE JA SUHTEELLISUUSPERIAATE

• Oikeusperusta

SEUT-sopimuksen 21 artiklalla EU:n kansalaisille annetaan oikeus liikkua ja oleskella vapaasti EU:n jäsenvaltioiden alueella. Siinä määrätään unionin mahdollisuudesta toimia ja antaa säännöksiä, joiden tarkoituksena on helpottaa oikeutta liikkua ja oleskella vapaasti jäsenvaltioiden alueella, jos tämän oikeuden käyttämisen helpottamista varten tarvitaan toimia tämän tavoitteen saavuttamiseksi. Toimet hyväksytään tavallista lainsäätämisyjärjestystä noudattaen.

Ehdotetun asetuksen tarkoituksena on helpottaa EU:n kansalaisten vapaata liikkuvuutta turvallisessa ympäristössä koskevan oikeuden käyttämistä. Tällä tarkoitetaan sen helpottamista, että he voivat käyttää oikeuttaan matkustaa mihin tahansa jäsenvaltioon ja oleskella missä tahansa jäsenvaltiossa käyttäen kansallisia henkilökorttejaan ja luottaa siihen, että ne ovat siellä luotettava todiste kansalaisuudesta. He voivat myös luottaa myös heille muina kuin sen jäsenvaltion, jonka kansalaisia he ovat, asukkaina myönnettyihin oleskeluasiakirjoihin.

Ehdotuksella lisätään asiakirjojen turvallisuutta parantamalla kansallisten henkilökorttien ja oleskeluasiakirjojen turvaominaisuuksia siten, että vapaata liikkuvuutta koskevia oikeuksia voidaan käyttää turvallisemmassa ympäristössä. Näin suojellaan viranomaisia sekä EU:n kansalaisia ja heidän perheenjäseniään rikollisuudelta, väärennöksiltä ja asiakirjapetoksilta. Näin ollen tällä ehdotuksella parannetaan yleistä turvallisuutta EU:ssa.

SEUT-sopimuksen 21 artiklan 2 kohta sisältää nimenomaisen oikeusperustan toimenpiteille, joilla helpotetaan EU:n kansalaisten vapaan liikkuvuuden käyttämistä, muun muassa

¹⁶ Asetus (EY) N:o 1683/95 (EYVL L 164, 14.7.1995, s. 1).

¹⁷ Asetus (EY) N:o 1030/2002 (EUVL L 157, 15.6.2002, s. 1).

¹⁸ Asetus (EY) N:o 1931/2006 (EUVL L 405, 30.12.2006, s. 1).

¹⁹ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2017/1954, annettu 25 päivänä lokakuuta 2017, kolmansien maiden kansalaisten oleskeluluvan yhtenäisestä kaavasta annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 1030/2002 muuttamisesta.

²⁰ Neuvoston asetus (EY) N:o 1030/2002, annettu 13 päivänä kesäkuuta 2002, kolmansien maiden kansalaisten oleskeluluvan yhtenäisestä kaavasta (EYVL L 157, 15.6.2002, s. 1).

²¹ Kuten neuvoston asetuksen (EY) N:o 1030/2002 5 a artiklassa todetaan.

²² Neuvoston asiakirja, 11. kesäkuuta 2008 (13.06), PV/CONS 26 JAI 188, 8622/08 ADD 1.

vähentämällä asiakirjojen väärentämisellä tehtävien petosten riskiä ja varmistamalla vapaaseen liikkuvuuteen tarvittava luottamus.

- **Toissijaisuusperiaate (jaetun toimivallan osalta)**

Euroopan unioniin kohdistuva terrorismin uhka on kansainvälinen, eikä sitä voida ratkaista pelkästään yksittäisten jäsenvaltioiden toimin. Terroristit ja vaaralliset rikolliset toimivat yli rajojen, ja kuten vuoden 2016 toimintasuunnitelmassa korostettiin, asiakirjaväärennöksistä on tullut niiden rikollisen toiminnan mahdollistajia. Henkilökortit ja oleskeluasiakirjat ovat olennaisen tärkeitä, jotta voidaan varmistaa vapaan liikkuvuuden edellytyksenä oleva luottamus vapauteen ja turvallisuuteen perustuvalla alueella.

Lisäksi Euroopan unioni on sitoutunut edistämään henkilöiden vapaata liikkuvuutta vapauden, turvallisuuden ja oikeuden alueella. Tähän mennessä yksittäiset jäsenvaltiot ovat käyttäneet toimivaltaansa toteuttaa henkilöllisyys- ja oleskeluasiakirjoja koskevia kansallisia politiikkoja ottamatta kuitenkaan välttämättä huomioon tavoitetta, joka on henkilöiden vapaan liikkuvuuden helpottaminen tai turvallisuuden parantaminen unionissa. Kansallisella tasolla havaittujen ongelmien ratkaisemiseksi on jo toteutettu useita toimenpiteitä. Jotkin jäsenvaltiot ovat esimerkiksi perustaneet verkkorekistereitä, joiden kautta julkisen ja yksityisen sektorin toimijat voivat tarkistaa asiakirjojen aitouden. Näiden asiakirjojen turvaominaisuuksien parantamiseksi ja asiakirjojen vähimmäistietojen vahvistamiseksi ei kuitenkaan ole yhteistä lähestymistapaa. Tämä aiheuttaa jatkuvasti ongelmia kaikissa jäsenvaltioissa ja voi johtaa asiakirjapetoksiin.

Jos toimenpiteitä ei toteuteta johdonmukaisesti EU:n tasolla, turvallisuuspuutteita ei käsitellä kattavasti. EU:n tason toimien puuttuminen johtaa myös käytännön ongelmien lisääntymiseen EU:n kansalaisten, kansallisten viranomaisten ja yritysten kannalta, kun kansalaiset asuvat ja matkustavat kaikkialla unionissa ja unionin rajojen yli. Turvallisuutta ja vapaata liikkuvuutta koskeviin järjestelmäongelmiin puuttuminen, kansallisten henkilökorttien ja oleskeluasiakirjojen turvallisuuden korkea taso sekä yhteisten vähimmäisvaatimusten noudattaminen edellyttävät selkeästi EU:n laajuista toimintaa. Kaikkien toimien tavoitteita nykytilanteen korjaamiseksi ei voida saavuttaa kansallisella tasolla. Kaikki nämä asiakirjat ovat tyypillisesti eurooppalaisia, koska ne liittyvät vapauden, turvallisuuden ja oikeuden alueeseen liittyvien vapaata liikkuvuutta koskevien oikeuksien käyttöön.

Ehdotetussa asetuksessa ei velvoiteta jäsenvaltioita myöntämään asiakirjoja, joita ei tällä hetkellä myönnetä.

- **Suhteellisuusperiaate**

EU:n toimet voivat tuoda huomattavaa lisäarvoa näihin haasteisiin vastaamiseksi, ja ne ovat monissa tapauksissa ainoa tapa, jolla yhtäläinen ja yhteensopiva järjestelmä voidaan saavuttaa ja ylläpitää sitä. Euroopan unionin ja sen ulkorajojen turvallisuuteen on kohdistunut viime kuukausina ja vuosina huomattava rasitus. Nykyiset turvallisuushaasteet ovat korostaneet kiinteää yhteyttä Euroopan unionin sisäisen henkilöiden vapaan liikkuvuuden ja ulkorajojen vankan valvonnan välillä. Turvallisuutta ja ulkorajojen valvontaa parantavat toimenpiteet, kuten kaikkia ulkorajat ylittäviä henkilöitä, myös EU:n kansalaisia, koskevat järjestelmälliset tarkastukset, heikentyvät, jos ilmenee ongelmia, jotka koskevat kansalaisten tunnistamisessa käytettyä tärkeintä välinettä, vaikka vain kansallisella tasolla.

Kansalaiset eivät myöskään voi luottaa asiakirjojihinsa oikeuksiensa käyttämiseksi, jos he eivät voi olla varmoja, että heidän asiakirjansa hyväksytään ne myöntäneen jäsenvaltion (jäsenvaltioiden) ulkopuolella.

Kun poistetaan heikoimmat lenkit ja asetetaan vähimmäisvaatimukset, jotka koskevat näissä asiakirjoissa olevia tietoja ja kaikille niitä myöntäville jäsenvaltioille yhteisiä

turvaominaisuuksia, voidaan helpottaa vapaata liikkuvuutta ja parantaa turvallisuutta EU:ssa ja sen rajoilla. Monet jäsenvaltiot ovat jo kehittäneet ja ottaneet käyttöön henkilökortteja, joihin tallennettuja tietoja ei voi väärentää. Täydellinen yhdenmukaistaminen ei ole perusteltua, joten ehdotus koskee oikeasuhteista toimenpidettä, jolla varmistetaan asiakirjojen turvallisuutta koskevat vähimmäisvaatimukset. Tähän sisältyy sormenjälkien pakollinen käyttöönotto. Ne ovat luotettavin tapa tunnistaa henkilö, ja toimenpide on oikeasuhteinen unionin turvallisuusuhkien varalta. Kolmansista maista tuleville perheenjäsenille myönnettävien oleskelukorttien osalta ehdotetaan käytettäväksi samaa unionin tasolla sovittua kaavaa, josta asetuksessa (EY) N:o 1030/2002 säädetään sellaisten kolmansien maiden kansalaisten oleskelulupien osalta, joihin sitä sovelletaan.

- **Toimintatavan valinta**

Asetus on ainoa oikeudellinen väline, jolla varmistetaan EU:n lainsäädännön välitön ja yhtenäinen täytäntöönpano kaikissa jäsenvaltioissa. Asetuksella varmistetaan, että alalla, jolla poikkeamat ovat osoittautuneet haitallisiksi vapaan liikkuvuuden ja turvallisuuden kannalta, saavutetaan toivottu yhdenmukaisuus.

3. SIDOSRYHMIEN KUULEMINEN JA VAIKUTUSTENARVIOINTI

- **Sidosryhmien kuuleminen**

Kuulemisprosessissa hyödynnettiin laaja-alaisempia välineitä, kuten julkinen kuuleminen, ja suunnatumpia jäsenvaltioiden ja sidosryhmien kuulemisia. Kuulemisessa otettiin huomioon myös kansalaisilta saatu suora palaute ja REFIT-foorumien lausunto, jossa komissiota kehoitettiin analysoimaan, onko henkilö- ja oleskeluasiakirjoja tai niiden keskeisiä ominaisuuksia mahdollista yhdenmukaistaa, jotta voitaisiin helpottaa vapaata liikkuvuutta ja vähentää haasteita, joita EU:n liikkuvat kansalaiset kohtaavat vastaanottavissa maissa.

Yksityiskohtaiset tiedot kuulemisen tuloksista esitetään tähän ehdotukseen liittyvän vaikutustenarvioinnin liitteessä 2.

- **Asiantuntijatiedon keruu ja käyttö**

Komissio teki konsulttiyrityksen Centre for Strategy & Evaluation Services (CSES) kanssa sopimuksen tutkimuksen tekemisestä oleskelulupia ja henkilöasiakirjoja koskevista EU:n politiikka-aloitteista vapaata liikkuvuutta koskevan oikeuden käytön helpottamiseksi (valmistui elokuussa 2017).

Aloitteen periaatteita tarkasteltiin uudelleen komission Yhteisessä tutkimuskeskuksessa.

Hyödyllisiä lisätietoja tarjosi myös yrityksen Milieu Euroopan parlamentin toimeksiannosta tekemä tutkimus²³ (toukokuu 2016) eurooppalaisen henkilöllisyystodistuksen perustamisen poliittisesta ja oikeudellisesta tilanteesta.

- **Vaikutustenarviointi**

Tämän ehdotuksen tueksi laadittu vaikutustenarviointi sai sääntelyntarkastelulautakunnalta myönteisen lausunnon²⁴ sekä joitakin parannusehdotuksia. Vaikutustenarvioinnissa tarkasteltiin henkilökortteihin ja oleskeluasiakirjoihin liittyviä vaihtoehtoja verrattuna nykytilanteeseen, ei-sitovat toimenpiteet, yhteiset vähimmäisvaatimukset ja laajempi yhdenmukaistaminen mukaan lukien. Nykytilanteen säilyttämistä pidettiin epätydyttävänä, eikä laajempaa yhdenmukaistamista pidetty oikeasuhteisena.

²³ [http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2016/556957/IPOL_STU\(2016\)556957_EN.pdf](http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2016/556957/IPOL_STU(2016)556957_EN.pdf)

²⁴ <http://ec.europa.eu/transparency/regdoc/?fuseaction=ia>

Parhaaksi arvioidussa vaihtoehdossa asetetaan henkikorttien turvallisuutta koskevat vähimmäisvaatimukset ja EU:n kansalaisille myönnettävien oleskeluasiakirjojen yhteiset vähimmäisvaatimukset. Lisäksi säädetään EU-kansalaisten perheenjäsenten, jotka tulevat kolmansista maista, oleskelukorttien osalta yhteisen yhtenäisen kaavan käytöstä oleskeluluvissa, joita myönnetään kolmansien maiden kansalaisille. Toimenpiteitä on täydennettävä ei-sitovilla toimenpiteillä, joilla varmistetaan sujuva täytäntöönpano kunkin jäsenvaltion erityistilanteen ja -tarpeiden mukaan.

Tässä vaihtoehdossa toteutettavat toimenpiteet parantavat asiakirjojen hyväksymistä koko EU:ssa. Vaihtoehdon mukaiset asiakirjojen parannetut turvaominaisuudet johtavat suoriin ja toistuviin kustannussäästöihin ja asioiden hoitamisesta aiheutuvien kustannusten pienenemiseen unionin kansalaisten ja heidän perheenjäsentensä, julkishallinnon (esim. rajavartiolaitoksen asiakirjatarkastukset) sekä julkisten ja yksityisten palveluntarjoajien (esim. lentoyhtiöt, terveydenhuolto, pankit sekä vakuutus- ja sosiaaliturvalaitokset) kannalta.

Parhaana pidetyn vaihtoehdon muita hyötyjä ovat asiakirjapetosten ja identiteettivarkauksien vähentäminen ja yleisesti parempi turvallisuustaso (rikosten, petosten ja terrorismin vähentäminen) sekä EU:ssa että sen rajoilla. Parhaana pidetyssä vaihtoehdossa lisätään pakolliset sormenjälkitiedot henkikortteihin, jotta voitaisiin parantaa vaikuttavuutta turvallisuuden kannalta. Kahden biometrisen tunnisteen (kasvokuva ja sormenjäljet) sisällyttäminen parantaa henkilöiden tunnistamista ja yhdenmukaistaa EU:n kansalaisten henkikorttien ja oleskelukorttien, joita myönnetään kolmansista maista tuleville perheenjäsenille, turvallisuutta koskevat vaatimukset samalle tasolle EU:n kansalaisille myönnettävien passien ja kolmansien maiden kansalaisille, jotka eivät ole EU:n kansalaisten perheenjäseniä, myönnettävien oleskelulupien kanssa. Henkilöiden vapaata liikkuvuutta helpotetaan myös parantamalla asiakirjoja niiden nopeamman, helpomman ja turvallisemman käytön mahdollistamiseksi.

EU:n kansalaisten perheenjäsenten henkikorttien ja oleskelukorttien, jotka eivät täytä parhaaksi katsotun vaihtoehdon vaatimuksia, voimassaolon vaiheittaisen päättymisen ajanjakso lyhennettiin viiteen vuoteen. Vähiten turvalliset asiakirjat on poistettava käytöstä kahden vuoden kuluessa. Lisäviiveet muutosten toteuttamisessa loisivat pitkäaikaisia turvallisuuspuutteita ja vähentäisivät muiden hiljattain hyväksytyjen turvatoimenpiteiden tehokkuutta ja johdonmukaisuutta EU:ssa ja sen ulkorajoilla. Lyhyempi vaiheittaisen päättymisen ajanjakso nopeuttaa paremman turvallisuuden saavuttamista parannettujen asiakirjojen avulla.

- **Sääntelyn toimivuus ja yksinkertaistaminen**

Aloite sisältyy komission vuoden 2018 työohjelman luottamukseen ja perusoikeuksien kunnioittamiseen perustuvan oikeusalueen REFIT-aloitteisiin.

Tällä aloitteella vastataan REFIT-foorumin lausuntoon. Lausunnossaan²⁵ REFIT-foorumi kannusti komissiota analysoimaan, onko henkilö- ja oleskeluasiakirjoja tai niiden keskeisiä ominaisuuksia mahdollista yhdenmukaistaa, jotta voitaisiin helpottaa vapaata liikkuvuutta ja vähentää haasteita, joita liikkuvat EU:n kansalaiset kohtaavat vastaanottavissa maissa.

Komissio tarkasteli myös mahdollisuuksia yksinkertaistaa ja vähentää rasitteita. Tästä ehdotuksesta hyötyvät niin kansalaiset kuin yritykset ja julkishallinto. Vaikutustenarvioinnissa arvioitiin vuotuisia toistuvia säästöjä, joita saadaan muun muassa ennen alukseen nousemista tehtävien tarkastusten nopeuttamisella koko EU:ssa, pankkitilin avaamisen yhteydessä tehtävien asiakirjatarkastusten nopeuttamisella koko EU:ssa ja viranomaisten ja

²⁵ REFIT-foorumin lausunto XIII.3a, kesäkuu 2017.

lentoyhtiöiden korvausmaksujen pienemisellä. Kansalaiset, yritykset ja julkishallinnot hyötyvät myös asioiden hoitamisesta aiheutuvien kustannusten pienenemisestä, kun asiakirjan kaava ja asiakirjoihin liittyvät oikeudet tunnetaan paremmin turvallisempien asiakirjojen paremman hyväksymisen ansiosta.

- **Perusoikeudet ja tietosuojaja**

Tällä ehdotuksella on myönteinen vaikutus Euroopan unionin perusoikeuskirjan 45 artiklassa tarkoitettuun oikeuteen liikkua ja oleskella vapaasti, koska siinä käsitellään ongelmia, jotka liittyvät varsinkin perheenjäsenten, jotka eivät ole EU:n kansalaisia, henkilökorttien ja oleskeluasiakirjojen tunnustamiseen ja riittämättömään turvallisuuteen. Henkilöitä voidaan tunnistaa luotettavammin käyttämällä biometrisiä tietoja, joiden avulla varmistetaan, että henkilötiedot ovat oikeita ja asianmukaisesti suojattuja.

Tähän ehdotukseen liittyy henkilötietojen käsittely biometriset tiedot mukaan luettuina. Ehdotuksella on mahdollisia vaikutuksia joihinkin yksilöiden perusoikeuksiin eli yksityiselämän kunnioittamiseen, josta määrätään perusoikeuskirjan 7 artiklassa, ja henkilötietojen suojaa koskevaan oikeuteen, josta määrätään 8 artiklassa. Yksityishenkilöiden henkilötietojen käsittely, mukaan lukien niiden keruu, niihin pääsy ja niiden käyttö, vaikuttaa perusoikeuskirjan yksityisyyttä koskevaan oikeuteen ja henkilötietojen suojaa koskevaan oikeuteen. Näihin perusoikeuksiin puuttuminen on perusteltava²⁶.

Mitä tulee henkilötietojen suojaa koskevaan oikeuteen, tietoturva mukaan luettuna, sovelletaan asiaa koskevaa EU:n lainsäädäntöä eli asetusta 2016/679²⁷. Unionin tietosuojajärjestelmästä ei ole tarkoitus poiketa, ja jäsenvaltioiden on pantava täytäntöön selkeät säännöt, edellytykset ja tehokkaat suojatoimet tarvittaessa EU:n tietosuojalainsäädännön mukaisesti. Biometrinen tietojen pakollinen sisällyttäminen unionin kansalaisten henkilökortteihin ja oleskelukortteihin, jotka on myönnetty unionin kansalaisten perheenjäsenille, jotka eivät ole EU:n kansalaisia, toteutetaan sellaisten erityisten suojatoimien avulla, joita sovelletaan passeihin ja muihin matkustusasiakirjoihin²⁸ sekä toisaalta oleskelulupiin²⁹.

4. TALOUSARVIOVAIKUTUKSET

Ehdotuksella ei ole vaikutuksia EU:n talousarvioon.

²⁶ Unionin tuomioistuin vahvisti perusteet tällaiselle puuttumiselle asetuksen (EY) N:o 2252/2004 yhteydessä asiassa C-291/12, *Schwarz v. Stadt Bochum*, ECLI:EU:C:2013:670. Se muistutti, että perusoikeuskirjan oikeuksien rajoittaminen sallitaan, kunhan näistä rajoituksista ”säädetään lailla kyseisten oikeuksien keskeistä sisältöä kunnioittaen ja kunhan ne suhteellisuusperiaatteen mukaisesti ovat tarpeellisia ja vastaavat tosiasiallisesti unionin tunnustamia yleisen edun mukaisia tavoitteita tai tarvetta suojella muiden henkilöiden oikeuksia ja vapauksia”, ja totesi, että passien väärentämisen ehkäiseminen ja niiden väärinkäytön estäminen täyttävät kyseiset edellytykset.

²⁷ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2016/679, annettu 27 päivänä huhtikuuta 2016, luonnollisten henkilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä sekä näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta ja direktiivin 95/46/EY kumoamisesta (yleinen tietosuojaa-asetus) (ETA:n kannalta merkityksellinen teksti) ja Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2016/680, annettu 27 päivänä huhtikuuta 2016, luonnollisten henkilöiden suojelusta toimivaltaisten viranomaisten suorittamassa henkilötietojen käsittelyssä rikosten ennalta estämistä, tutkimista, paljastamista tai rikoksiin liittyviä syytetoimia tai rikosoikeudellisten seuraamusten täytäntöönpanoa varten sekä näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta ja neuvoston puitepäätöksen 2008/977/YOS kumoamisesta.

²⁸ Neuvoston asetus (EY) N:o 2252/2004.

²⁹ Neuvoston asetus (EY) N:o 1030/2002.

5. LISÄTIEDOT

• Toteuttamissuunnitelmat, seuranta, arviointi ja raportointijärjestelyt

Toteutettavien toimenpiteiden tehokkaan täytäntöönpanon ja sen tuloksien seuraamiseksi komissio tekee edelleen tiivistä yhteistyötä asianomaisina sidosryhminä olevien jäsenvaltioiden kansallisten viranomaisten ja EU:n virastojen kanssa.

Komissio ottaa käyttöön seurantaohjelman tämän asetuksen tuotosten, tulosten ja vaikutusten seurantaan varten. Seurantaohjelmassa esitetään keinot, joilla tiedot ja muu tarvittava näyttö kerätään, ja se, kuinka usein keruu toteutetaan. Jäsenvaltioiden olisi ilmoitettava vuoden kuluttua soveltamisen alkamisesta ja sen jälkeen vuosittain komissiolle tietyt tiedot, joita pidetään olennaisina tämän asetuksen toimivuuden tehokkaaksi seuraamiseksi. Toimivaltaiset viranomaiset keräävät suurimman osan näistä tiedoista samalla kun ne suorittavat tehtäviään, minkä vuoksi ehdotus ei edellytä täydentäviä tiedonkeruutoimia.

Komissio arvioi lainsäädäntökehityksen vaikuttavuutta, tehokkuutta, merkityksellisyyttä, johdonmukaisuutta ja EU:n lisäarvoa kuuden vuoden kuluttua soveltamispäivästä sen varmistamiseksi, että asetuksen soveltamisesta on riittävästi tietoa. Arviointiin on sisällytettävä sidosryhmien kuulemisia palautteen saamiseksi toteutettujen lainsäädännöllisten muutosten ja ei-sitovien toimenpiteiden vaikutuksista. Kehityksen vertailukohteena käytetään säädöksen voimaantulon alkutilannetta.

• Ehdotukseen sisältyvien säännösten yksityiskohtaiset selitykset

Ehdotuksen I luvussa (1 ja 2 artikla) kuvataan asetuksen kohdetta ja soveltamisalaa. Se koskee kaikkia EU:n kansalaisten ja heidän perheenjäsentensä vapaaseen liikkuvuuteen liittyviä asiakirjoja, jotka mainitaan vapaata liikkuvuutta koskevassa direktiivissä 2004/38/EY. Tällaisia ovat esimerkiksi kansalliset henkilökortit, jotka mahdollistavat maastalähdön ja toiseen jäsenvaltioon pääsyn, EU:n kansalaisille myönnettyt oleskeluasiakirjat ja EU-kansalaisten perheenjäsenille, jotka eivät ole EU:n kansalaisia, myönnetty oleskelukortit.

Ehdotuksen II luvun 3 artiklassa täsmennetään yleiset vaatimukset, mukaan lukien kansallisten henkilökorttien vähimmäisturvaominaisuudet. Ne perustuvat Kansainvälisen siviili-ilmailujärjestön (ICAO) asiakirjan 9303 eritelmiin. Nämä ICAOn vaatimukset ovat yhteisiä koneellisesti luettaville matkustusasiakirjoille, ja niillä varmistetaan maailmanlaajuinen yhteentoimivuus, kun nämä asiakirjat tarkastetaan silmämääräisellä tarkastuksella ja koneluvun avulla.

Ehdotuksen 4 artiklassa kuvataan niitä erityisvaatimuksia, jotka on otettava huomioon biometristen tietojen keräämisessä.

Ehdotuksen 5 artiklassa säädetään asiakirjojen aikaisempien mallien viiden vuoden mittaisesta voimassaolon vaiheittaisesta päättymisestä lukuun ottamatta kortteja, jotka eivät ole koneellisesti luettavissa ICAO:n asiakirjassa 9303 olevan 3 osan (seitsemäs painos, 2015) mukaisesti. Niiden voimassaolon on päättyttävä vaiheittain kahden vuoden kuluessa asetuksen soveltamispäivästä. Nämä voimassaolon vaiheittaisen päättymisen ajanjaksot antavat EU:lle ja sen jäsenvaltioille mahdollisuuden korjata nykyisten henkilökorttien turvallisuuspuutteita niin pian kuin mahdollista, ottaen samalla huomioon yhteentoimivuusvaatimukset, jos henkilökortit eivät täytä ICAO:n asiakirjassa 9303 olevassa 3 osassa asetettuja koneellista luettavuutta koskevia vaatimuksia.

Ehdotuksen III luvussa (6 artikla) käsitellään EU:n kansalaisille myönnettyjä oleskeluasiakirjoja. Nämä asiakirjat ovat niiden EU:n kansalaisten saatavilla, jotka ovat käyttäneet oikeuttaan vapaaseen liikkuvuuteen, ja niissä ilmaistaan heidän, suoraan Euroopan

unionin toiminnasta tehdyllä sopimuksella myönnetty, oleskeluoikeutensa vastaanottavassa jäsenvaltiossa.

Ne ovat myös keino asuinpaikan todistamiseksi. Näiden asiakirjojen kaavan turvallisuutta koskevat vähimmäisvaatimukset helpottavat asiakirjojen tarkastamista ja todentamista muissa jäsenvaltioissa, erityisesti kansalaisen kotijäsenvaltiossa.

Ehdotuksen IV luku käsittelee oleskelukortteja, joita myönnetään sellaisten EU-kansalaisten perheenjäsenille, jotka ovat käyttäneet oikeuttaan vapaaseen liikkuvuuteen. Näitä kortteja myönnetään sellaisille perheenjäsenille, jotka eivät ole unionin kansalaisia. Niiden avulla esitetään heidän johdettu oleskeluoikeutensa vastaanottavassa jäsenvaltiossa, oikeuttaan vapaaseen liikkuvuuteen käyttäneiden EU:n kansalaisten perheenjäseninä. Jos näillä perheenjäsenillä on lisäksi oltava maahantuloviisumi asetuksen (EY) N:o 539/2001 tai tarvittaessa kansallisen lainsäädännön mukaisesti, oleskelukortit vapauttavat heidät viisumipakosta, kun he saapuvat unionin kansalaisen mukana tai seuraavat häntä myöhemmin.

Koska asiakirjasta voi aiheutua viisumivapaus näissä olosuhteissa, olisi vahvistettava sen turvaominaisuuksien tasoa. Turvaominaisuuksien olisi erityisesti oltava samat kuin niiden, joista säädetään niiden oleskelulupien osalta, joita jäsenvaltiot myöntävät muualta kuin EU:sta saapuville asukkailleen, kolmansien maiden kansalaisten oleskeluluvan yhtenäisestä kaavasta annetussa neuvoston asetuksessa (EY) N:o 1030/2002, sellaisena kuin se on muutettuna (7 artikla). Direktiivin 2004/38/EY 10 artiklan 1 kohdassa säädetään kuitenkin, että asiakirjan otsikkoon on lisättävä maininta unionin kansalaisen perheenjäsenen asemasta. Jäsenvaltiot voivat käyttää standardoitua koodia, erityisesti jos viittaus on liian pitkä otsikkokenttään sisällytettäväksi.

Vanhanmallisten oleskelukorttien vaiheittaista käytöstä poistamista koskevan järjestelyn yksityiskohdat esitetään 8 artiklassa. Kortit, jotka on jo myönnetty neuvoston asetuksessa (EY) N:o 1030/2002, sellaisena kuin se on muutettuna asetuksella (EY) N:o 380/2008, tarkoitetun yhtenäisen kaavan mukaisesti, mutta jotka eivät vielä sisällä asetuksella (EU) 2017/1954 käyttöön otettuja muutoksia, on poistettava vaiheittain käytöstä viiden vuoden kuluessa ehdotetun asetuksen soveltamispäivästä. Muille korteille, jotka eivät vielä sisällä asetuksella (EY) N:o 380/2008 käyttöön otettuja muutoksia ja jotka eivät vastaa tätä asiakirjojen turvallisuustasoa, ehdotetaan lyhyempää kahden vuoden vaiheittaista käytöstä poistamista.

Ehdotuksen V luvussa säädetään näitä kolmenlaisia asiakirjoja koskevat yhteiset säännökset.

Ehdotuksen 9 artiklassa säädetään jäsenvaltioiden velvollisuudesta nimetä yhteysviranomaisia asetuksen täytäntöönpanoa varten.

Ehdotuksen 10 artiklassa säädetään tietosuojapuitteista ja täsmennetään tietosuojatakeita.

Ehdotuksen 11 artiklassa säädetään, että komissio ottaa käyttöön yksityiskohtaisen ohjelman tämän asetuksen tuotosten, tulosten ja vaikutusten seurantaan varten.

Ehdotuksen 12 artiklassa säädetään, että komission olisi annettava kertomus tämän asetuksen täytäntöönpanosta ja kertomus arvioinnin tärkeimmistä tuloksista Euroopan parlamentille, neuvostolle ja Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle. Komission olisi toteutettava tämän asetuksen arviointi komission paremman sääntelyn suuntaviivojen mukaisesti ja 13.

huhtikuuta 2016 tehdyn toimielinten välisen sopimuksen³⁰ 22 ja 23 kohdan mukaisesti. Jotta komissio voisi laatia tällaisen kertomuksen, sen on tukeuduttava jäsenvaltioilta saatuihin tietoihin.

Ehdotuksen 13 artiklassa säädetään, että asetus tulee voimaan seuraavana päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu Euroopan unionin virallisessa lehdessä, ja sitä sovelletaan 12 kuukauden kuluttua sen voimaantulosta.

³⁰ Euroopan parlamentin, Euroopan unionin neuvoston ja Euroopan komission välillä 13 päivänä huhtikuuta 2016 tehty toimielinten sopimus paremmasta lainsäädännöstä (EUVL L 123, 12.5.2016, s. 1–14).

Ehdotus

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON ASETUS**unionin kansalaisten henkilökorttien sekä oikeuttaan vapaaseen liikkuvuuteen
käytettäville unionin kansalaisille ja heidän perheenjäsenilleen myönnettävien
oleskeluasiakirjojen turvallisuuden lisäämisestä**

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

EUROOPAN PARLAMENTTI JA EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, jotka ottavat huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 21 artiklan 2 kohdan,

ottavat huomioon Euroopan komission ehdotuksen,

sen jälkeen, kun esitys lainsäätämisyjärjestyksessä hyväksyttäväksi säädökseksi on toimitettu kansallisille parlamenteille,

ottavat huomioon Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunnon¹,

ottavat huomioon alueiden komitean lausunnon²,

noudattavat tavallista lainsäätämisyjärjestystä,

sekä katsovat seuraavaa:

- (1) EU:n perussopimuksissa sitoudutaan helpottamaan henkilöiden vapaata liikkuvuutta varmistaen samalla kansojen suoja ja turvallisuus toteuttamalla Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen määräysten mukaisesti vapauteen, turvallisuuteen ja oikeuteen perustuva alue.
- (2) Unionin kansalaisuus antaa jokaiselle unionin kansalaiselle oikeuden liikkua vapaasti tietyin rajoituksin ja edellytyksin. Kyseinen oikeus pannaan täytäntöön Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivillä 2004/38/EY³. Myös perusoikeuskirjan 45 artiklassa määrätään liikkumis- ja oleskeluvapaudesta. Vapaa liikkuvuus sisältää oikeuden poistua jäsenvaltioista ja tulla niihin voimassa olevan henkilökortin tai passin avulla.
- (3) Direktiivin 2004/38/EY 4 artiklan mukaan jäsenvaltioiden on myönnettävä ja uusittava henkilökortit tai passit kansalaisilleen oman lainsäädäntönsä mukaisesti. Lisäksi direktiivin 2004/38/EY 8 artiklassa säädetään, että jäsenvaltiot voivat vaatia unionin kansalaisia ja heidän perheenjäseniään rekisteröitymään asianomaisten viranomaisten luona. Jäsenvaltioiden on myönnettävä unionin

¹ EUVL C , , s. .

² EUVL C , , s. .

³ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2004/38/EY, annettu 29 päivänä huhtikuuta 2004, Euroopan unionin kansalaisten ja heidän perheenjäsentensä oikeudesta liikkua ja oleskella vapaasti jäsenvaltioiden alueella (EUVL L 158, 30.4.2004, s. 77).

kansalaisille rekisteröintitodistukset direktiivissä säädetyin edellytyksin. Jäsenvaltioiden on myös myönnettävä oleskelukortit perheenjäsenille, jotka eivät ole minkään jäsenvaltion kansalaisia, ja niiden on hakemuksesta myönnettävä pysyvän oleskeluoikeuden osoittava todistus ja pysyvä oleskelukortti.

- (4) Direktiivin 2004/38/EY 35 artiklassa säädetään, että jäsenvaltiot voivat toteuttaa tarpeelliset toimenpiteet evätäkseen, lopettaakseen tai peruuttaakseen direktiivissä tarkoitettut oikeudet, jos ne on saatu oikeuksien väärinkäytöllä tai petoksella. Asiakirjojen väärentäminen tai oleskeluoikeuteen liittyviä ehtoja koskevien aineellisten tosiseikkojen väärä esittäminen on todettu tyypillisiksi direktiiviin liittyviksi petoksiksi⁴.
- (5) Asiakirjojen turvallisuutta koskevassa toimintasuunnitelmassa joulukuussa 2016⁵ käsiteltiin vilpillisistä henkilökorteista ja oleskeluasiakirjoista johtuvia riskejä ja vuoden 2017 kansalaisuutta koskevassa katsauksessa pyrittiin analysoimaan toimintavaihtoehtoja henkilökorttien ja oleskeluasiakirjojen turvallisuuden parantamiseksi.
- (6) Tässä asetuksessa ei edellytetä, että jäsenvaltiot ottavat käyttöön henkilökortteja tai oleskeluasiakirjoja, jos kansallisessa lainsäädännössä ei säädetä niistä, eikä se vaikuta jäsenvaltioiden toimivaltaan myöntää muita oleskeluasiakirjoja kansallisen lainsäädännön mukaisesti unionin oikeuden soveltamisalan ulkopuolella, esimerkiksi oleskelukortteja, jotka jaetaan kaikille alueella asuville henkilöille heidän kansalaisuudestaan riippumatta.
- (7) Tämä asetus ei vaikuta siihen, että jäsenvaltiot voivat käyttää muihin tarkoituksiin henkilökortteja ja oleskeluasiakirjoja, jotka voidaan tunnistaa sähköisesti (eID), eikä se vaikuta sääntöihin, jotka on vahvistettu Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) N:o 910/2014⁶, jossa säädetään unionin laajuisesta sähköisen tunnistamisen vastavuoroisesta tunnustamisesta, kun on kyse julkisiin palveluihin pääsystä, ja helpotetaan kansalaisten siirtymistä toiseen jäsenvaltioon edellyttämällä, että toisessa jäsenvaltiossa tunnustetaan sähköisen tunnistamisen menetelmät. Parempien henkilökorttien pitäisi helpottaa henkilöllisyyden selvittämistä ja parantaa palvelujen saatavuutta.
- (8) Henkilökorttien ja oleskeluasiakirjojen asianmukainen todentaminen edellyttää, että jäsenvaltiot käyttävät oikeaa nimitystä kunkin asiakirjalajin osalta. Jotta helpotettaisiin asiakirjojen tarkastamista muissa jäsenvaltioissa, asiakirjan nimi olisi myös esitettävä vähintään yhdellä muulla unionin toimielinten virallisella kielellä.
- (9) Turvaominaisuudet ovat tarpeen asiakirjan aitouden varmentamiseksi ja henkilön henkilöllisyyden todentamiseksi. Turvallisuutta koskevien vähimmäisvaatimusten vahvistaminen ja biometrinen tietojen sisällyttäminen henkilökortteihin ja sellaisten perheenjäsenten oleskelukortteihin, jotka eivät ole minkään jäsenvaltion kansalaisia, on tärkeä askel tehtäessä niiden käytöstä unionissa turvallisempaa. Tällaisten biometrinen tunnistamistietojen lisääminen pitäisi mahdollistaa se, että

⁴ COM (2013) 837 final, 25.11.2013, s. 7 ja KOM (2009) 313 final, 2.7.2009, s. 15.

⁵ COM(2016) 790 final.

⁶ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 910/2014, annettu 23 päivänä heinäkuuta 2014, sähköisestä tunnistamisesta ja sähköisiin transaktioihin liittyvistä luottamuspalveluista sisämarkkinoilla ja direktiivin 1999/93/EY kumoamisesta (EUVL L 257, 28.8.2014, s. 73).

kansalaiset voivat täysimääräisesti hyödyntää oikeuttaan vapaaseen liikkuvuuteen.

- (10) Tässä asetuksessa olisi otettava huomioon Kansainvälisen siviili-ilmailujärjestön (ICAO) asiakirjan 9303 (seitsemäs painos, 2015) eritelvät, jotka koskevat koneellisesti luettavia asiakirjoja ja joilla varmistetaan maailmanlaajuinen yhteentoimivuus, mukaan lukien koneellinen luettavuus ja visuaalinen tarkastus.
- (11) Sormenjälkien ja kasvokuvan ottamismenettelyssä olisi otettava huomioon lasten erityiset tarpeet, ja menettelyä olisi sovellettava niitä oikeusturvatakeita noudattaen, joista määrätään Euroopan unionin perusoikeuskirjan 24 artiklassa, ihmisoikeuksien ja perusvapauksien suojaamiseksi tehdyssä yleissopimuksessa ja Yhdistyneiden Kansakuntien lapsen oikeuksista tehdyssä sopimuksessa.
- (12) Henkilökorttien turvallisuutta ja muotoa koskevien vähimmäisvaatimusten käyttöönoton myötä jäsenvaltioiden olisi voitava luottaa näiden asiakirjojen aitouteen, kun EU:n kansalaiset käyttävät oikeuttaan vapaaseen liikkuvuuteen. Mahdollisuus säätää uusista kansallisista ominaisuuksista säilytetään, mutta olisi varmistettava, etteivät nämä ominaisuudet vähennä yhteisten turvaominaisuuksien tehokkuutta tai vaikuta kielteisesti henkilökorttien rajatylittävään yhteentoimivuuteen, kuten esimerkiksi siihen mahdollisuuteen, että henkilökortit voidaan lukea muiden kuin myöntävien jäsenvaltioiden käyttämillä laitteilla.
- (13) Asetuksessa on noudatettava velvoitteita, jotka on vahvistettu vammaisten henkilöiden oikeuksia koskevassa Yhdistyneiden Kansakuntien yleissopimuksessa, jonka kaikki jäsenvaltiot ja unioni ovat ratifioineet⁷. Sen vuoksi olisi kannustettava lisäämään sellaisia ominaisuuksia, jotka tekevät henkilökorteista helppokäyttöisempiä ja käyttäjäystävällisempiä vammaisille, kuten heikkonäköisille.
- (14) Unionin kansalaisille myönnettyissä oleskeluasiakirjoissa olisi oltava tiettyjä tietoja sen varmistamiseksi, että ne tunnistetaan oleskeluasiakirjoiksi kaikissa jäsenvaltioissa. Tämän pitäisi helpottaa sen tunnustamista, että EU:n liikkuva kansalainen käyttää oikeuttaan vapaaseen liikkuvuuteen ja tähän käyttöön liittyviä oikeuksia, mutta yhdenmukaistaminen ei saisi ylittää sitä, mikä on asianmukaista nykyisten asiakirjojen heikkouksiin puuttumiseksi.
- (15) Sellaisten oleskeluasiakirjojen osalta, jotka myönnetään perheenjäsenille, jotka eivät ole minkään jäsenvaltion kansalaisia, on aiheellista käyttää samaa kaavaa ja samoja turvaominaisuuksia kuin kolmansien maiden kansalaisten oleskeluluvan yhtenäisestä kaavasta annetussa neuvoston asetuksessa (EY) N:o 1030/2002⁸, sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna asetuksella (EU) 2017/1954⁹. Sen lisäksi, että niiden haltijat voivat todistaa oleskeluoikeutensa, he vapautuvat myös viisumivelvollisuudesta, jota muuten sovellettaisiin heihin, kun he saapuvat unionin alueelle unionin kansalaisen mukana tai seuraavat häntä myöhemmin.

⁷ EUVL L 23, 26.11.2009.

⁸ Neuvoston asetus (EY) N:o 1030/2002, annettu 13 päivänä kesäkuuta 2002, kolmansien maiden kansalaisten oleskeluluvan yhtenäisestä kaavasta (EYVL L 157, 15.6.2002, s. 1).

⁹ EUVL L 286, 1.11.2017, s. 9.

- (16) Direktiivin 2004/38/EY 10 artiklassa säädetään, että niitä asiakirjoja, jotka myönnetään perheenjäsenille, jotka eivät ole minkään jäsenvaltion kansalaisia, on kutsuttava nimellä ”Unionin kansalaisen perheenjäsenen oleskelukortti”.
- (17) Henkilökortit ja unionin kansalaisen perheenjäsenen oleskelukortit, joiden turvavaatimukset ovat riittämättömät, olisi poistettava vaiheittain käytöstä siten, että huomioon otetaan sekä turvallisuusriski että jäsenvaltioille aiheutuvat kustannukset. Periaatteessa viiden vuoden ajanjakson pitäisi olla riittävä ja tasapainoinen ratkaisu, kun tarkastellaan sitä, kuinka usein asiakirjoja yleensä korvataan, ja sitä, että Euroopan unionissa nykyisin oleva turvallisuuspuute on korjattava. Kuitenkin sellaisten korttien osalta, joita ei voida lukea koneellisesti tai joissa ei ole muita tärkeitä ominaisuuksia, tarvitaan turvallisuussyistä lyhyempi kahden vuoden siirtymäaika.
- (18) Tämän asetuksen soveltamisen yhteydessä käsiteltävien henkilötietojen osalta sovelletaan luonnollisten henkilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä sekä näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta ja direktiivin 95/46/EY kumoamisesta 27 päivänä huhtikuuta 2016 annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU) 2016/679¹⁰ (yleinen tietosuojasetus). On tarpeen täsmentää käsiteltyihin henkilötietoihin sovellettavat suojatoimet. Rekisteröidyt olisi saatava hyvin tietoisiksi siitä, että heidän asiakirjoissaan on tallennusväline, jossa on heidän biometrisiä tietojaan, ja myös siitä, että asiakirjaan on kontaktiton pääsy, ja kaikista tahoista, jotka käyttävät heidän henkilökortteihinsa ja oleskeluasiakirjoihinsa sisältyviä tietoja. Rekisteröidyillä olisi joka tapauksessa oltava pääsy henkilökorteissaan ja oleskeluasiakirjoissaan käsiteltyihin henkilötietoihin ja mahdollisuus oikaista ne.
- (19) Tässä asetuksessa on tarpeen täsmentää perusta tietojen keräämiselle ja tallentamiselle henkilökorttien ja oleskeluasiakirjojen tallennusvälineeseen. Jäsenvaltiot voivat kansallisen lainsäädäntönsä tai unionin oikeuden mukaisesti tallentaa muita tietoja tallennusvälineeseen sähköisiä palveluja varten tai muihin henkilökorttiin tai oleskeluasiakirjaan liittyviin tarkoituksiin. Tällaisten tietojen käsittelyyn, mukaan luettuna niiden kerääminen ja niiden mahdolliset käyttötarkoitukset, olisi annettava lupa kansallisessa tai unionin lainsäädännössä. Kaikkien kansallisten tietojen olisi oltava fyysisesti tai loogisesti erillään tässä asetuksessa tarkoitetuista biometrisistä tiedoista.
- (20) Jäsenvaltioiden olisi sovellettava tätä asetusta viimeistään 12 kuukauden kuluttua sen voimaantulosta. Tämän asetuksen soveltamisen alkamispäivästä alkaen jäsenvaltioiden olisi myönnettävä tässä asetuksessa säädetyt vaatimukset täyttäviä asiakirjoja.
- (21) Kolmen vuoden kuluttua tämän asetuksen soveltamisen alkamispäivästä komissio antaa täytäntöönpanosta kertomuksen, jossa käsitellään myös turvallisuustason asianmukaisuutta. Parempaa lainsäädäntöä koskevan toimielinten välisen sopimuksen¹¹ 22 ja 23 kohdan mukaisesti komission olisi tehtävä tätä asetusta koskeva arviointi erityisten seurantajärjestelyjen avulla kerättyjen tietojen

¹⁰ EUVL L 119, 4.5.2016, s. 1.

¹¹ Euroopan parlamentin, Euroopan unionin neuvoston ja Euroopan komission välillä 13 päivänä huhtikuuta 2016 tehty toimielinten sopimus paremmasta lainsäädännöstä (EUVL L 123, 12.5.2016, s. 1–14).

perusteella, jotta voidaan arvioida asetuksen todellisia vaikutuksia ja mahdollisten lisätoimenpiteiden tarvetta.

- (22) Jäsenvaltiot eivät voi riittävällä tavalla saavuttaa tämän asetuksen tavoitteita, vaan ne voidaan saavuttaa paremmin unionin tasolla, joten unioni voi toteuttaa toimenpiteitä Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 5 artiklassa vahvistetun toissijaisuusperiaatteen mukaisesti. Mainitussa artiklassa vahvistetun suhteellisuusperiaatteen mukaisesti tässä asetuksessa ei ylitetä sitä, mikä on tarpeen näiden tavoitteiden saavuttamiseksi.
- (23) Tässä asetuksessa kunnioitetaan perusoikeuksia ja otetaan huomioon erityisesti Euroopan unionin perusoikeuskirjassa tunnustetut periaatteet, kuten yksityis- ja perhe-elämän kunnioittaminen, oikeus henkilötietojen suojaan, oikeus vapaaseen liikkuvuuteen ja oikeus tehokkaihin oikeussuojakeinoihin.

OVAT HYVÄKSYNEET TÄMÄN ASETUKSEN:

I LUKU

KOHDE, SOVELTAMISALA JA MÄÄRITELMÄT

1 artikla

Kohde

Tässä asetuksessa vahvistetaan turvavaatimuksia, joita sovelletaan henkilökortteihin, joita jäsenvaltiot myöntävät kansalaisilleen, ja oleskeluasiakirjoihin, joita jäsenvaltiot myöntävät unionin kansalaisille ja heidän perheenjäsenilleen heidän käyttäessään oikeuttaan vapaaseen liikkuvuuteen.

2 artikla

Soveltamisala

Tätä asetusta sovelletaan

- (a) henkilökortteihin, joita jäsenvaltiot antavat omille kansalaisilleen direktiivin 2004/38/EY 4 artiklan 3 kohdan mukaisesti;
- (b) rekisteröintitodistuksiin, joita myönnetään direktiivin 2004/38/EY 8 artiklan mukaisesti unionin kansalaisille, jotka oleskelevat vastaanottavassa jäsenvaltiossa yli kolme kuukautta, ja unionin kansalaisille hakemuksesta direktiivin 2004/38/EY 19 artiklan mukaisesti pysyvän oleskeluoikeuden osoittaviin todistuksiin;
- (c) oleskelukortteihin, joita myönnetään direktiivin 2004/38/EY 10 artiklan mukaisesti unionin kansalaisten perheenjäsenille, jotka eivät ole minkään jäsenvaltion kansalaisia, ja pysyviin oleskelukortteihin, joita myönnetään direktiivin 2004/38/EY 20 artiklan mukaisesti unionin kansalaisten perheenjäsenille, jotka eivät ole minkään jäsenvaltion kansalaisia.

II LUKU KANSALLISET HENKILÖKORTIT

3 artikla

Turvavaatimukset/muoto/eritelmät

- (1) Jäsenvaltioiden myöntämät henkilökortit on valmistettava ID-1-muodossa, ja niiden on täytettävä ICAO:n asiakirjassa 9303 (seitsemäs painos, 2015) vahvistetut turvallisuutta koskevat vähimmäisvaatimukset.
- (2) Asiakirjan nimi ("henkilökortti") on oltava myöntävän jäsenvaltion virallisella kielellä tai virallisilla kielillä ja vähintään yhdellä muulla unionin toimielinten virallisella kielellä.
- (3) Henkilökortteihin on sisällyttävä erittäin turvallinen tallennusväline, jonka on sisällettävä kortin haltijan kasvokuva ja kaksi sormenjälkikuvaa yhteentoimivassa muodossa.
- (4) Tallennusvälineellä on oltava riittävä kapasiteetti ja kyky varmistaa tietojen eheys, aitous ja luottamuksellisuus. Tallennettavien tietojen on oltava käytettävissä kontaktittomasti ja suojatusti siten kuin asetuksen (EY) N:o 1030/2002 2 artiklan mukaisesti hyväksytyissä komission täytäntöönpanopäätöksissä säädetään.
- (5) Seuraaviin henkilöihin ei sovelleta sormenjälkien antamista koskevaa vaatimusta:
 - (a) alle 12-vuotiaat lapset;
 - (b) henkilöt, jotka eivät fyysisten rajoitteiden vuoksi pysty antamaan sormenjälkiä.
- (6) Jäsenvaltiot voivat lisätä kansalliseen käyttöön tarkoitettuja tietoja ja huomautuksia, jotka ovat tarpeen niiden omien kansallisten säännösten johdosta.
- (7) Jos jäsenvaltiot sisällyttävät henkilökorttiin duaalisirun (dual interface) tai erillisen tallennusvälineen, ylimääräisen tallennusvälineen on oltava asiaankuuluvien ISO-standardien mukainen eikä se saa aiheuttaa häiriötä 3 kohdassa tarkoitettuun tallennusvälineeseen.
- (8) Jos jäsenvaltiot tallentavat henkilökortteihin tietoja sähköisiä palveluja kuten sähköistä hallintoa ja sähköistä liiketoimintaa varten, kansalliset tiedot on erotettava fyysisesti tai loogisesti 3 kohdassa tarkoitetuista biometrisistä tiedoista.
- (9) Jos jäsenvaltiot lisäävät henkilökortteihin kansallisia turvaominaisuuksia, henkilökorttien rajatylittävää yhteentoimivuutta ja turvallisuutta koskevien vähimmäisvaatimusten tehokkuutta ei saa heikentää.
- (10) Henkilökorttien voimassaoloaika on enintään 10 vuotta. Poikkeuksia voidaan myöntää tietyissä ikäryhmissä.

4 artikla

Biometrinen tunnistaminen

- (1) Henkilökorttien myöntämisestä vastaavien kansallisten viranomaisten nimeämä pätevä ja asianmukaisesti valtuutettu henkilöstö kerää biometriset tunnistet.
- (2) Jos biometrinen tunnistaminen keräämisessä ilmenee vaikeuksia, jäsenvaltioiden on varmistettava, että käytössä on asianmukaiset menettelyt asianomaisen henkilön ihmisarvoisen kohtelun varmistamiseksi.

5 artikla

Vaiheittainen voimassaolon päätyminen

Henkilökortit, jotka eivät täytä 3 artiklan vaatimuksia, lakkaavat olemasta voimassa niiden voimassaolon päättyessä tai viiden vuoden kuluttua [*asetuksen soveltamispäivä*] jälkeen sen mukaan, kumpi ajankohta on aikaisempi. Kuitenkin henkilökortit, jotka eivät sisällä ICAO:n asiakirjassa 9303 olevan 3 osan (seitsemäs painos, 2015) mukaisia toiminnallisia koneellisesti luettavia alueita (MRZ), lakkaavat olemasta voimassa niiden voimassaolon päättyessä tai kahden vuoden kuluttua [*tämän asetuksen soveltamisen alkamispäivä*] jälkeen sen mukaan, kumpi ajankohta on aikaisempi.

III LUKU UNIONIN KANSALAISILLE TARKOITETUT OLESKELUASIAKIRJAT

6 artikla

Mainittavat vähimmäistiedot

Jäsenvaltioiden unionin kansalaisille myöntämissä oleskeluasiakirjoissa on mainittava ainakin seuraavat tiedot:

- (a) asiakirjan nimi asianomaisen jäsenvaltion virallisella kielellä tai virallisilla kielillä ja vähintään yhdellä muulla unionin toimielinten virallisella kielellä;
- (b) selkeä maininta siitä, että asiakirja on myönnetty direktiivin 2004/38/EY mukaisesti;
- (c) asiakirjan numero;
- (d) haltijan nimi (sukunimi ja etunimi/etunimet);
- (e) haltijan syntymäaika;
- (f) myöntämispäivä;
- (g) myöntämispaikka.

IV LUKU PERHEENJÄSENILLE, JOTKA EIVÄT OLE MINKÄÄN

JÄSENVALTION KANSALAISIA, MYÖNNETTÄVÄT OLESKELUKORTIT

7 artikla

Yhtenäinen kaava

- (1) Myönnettäessä oleskelukortteja sellaisille unionin kansalaisten perheenjäsenille, jotka eivät ole minkään jäsenvaltion kansalaisia, jäsenvaltioiden on käytettävä samaa kaavaa, joka on vahvistettu kolmansien maiden kansalaisten oleskeluluvan yhtenäisestä kaavasta annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 1030/2002, sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna asetuksella (EU) 2017/1954, säännöksillä ja pantu täytäntöön kolmansien maiden kansalaisten oleskeluluvan yhtenäisen kaavan käyttöönottamiseksi tarvittavien teknisten eritelmien vahvistamisesta 14 päivänä elokuuta 2002 tehdyn komission päätöksen K(2002) 3069, sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna 30 päivänä syyskuuta 2013 annetulla komission päätöksellä C(2013) 6178, säännöksillä.
- (2) Poiketen siitä, mitä 1 kohdassa säädetään, kortissa on mainittava selvästi, että se on myönnetty direktiivin 2004/38/EY mukaisesti, ja siinä on oltava otsikko ”Unionin kansalaisen perheenjäsenen oleskelukortti” tai ”Unionin kansalaisen perheenjäsenen pysyvä oleskelukortti”. Jäsenvaltiot voivat käyttää vakiokoodia ”Art 10 DIR 2004/38/EC” tai ”Art 20 DIR 2004/38/EC”.
- (3) Jäsenvaltiot voivat lisätä kansalliseen käyttöön tarkoitettuja tietoja kansallisen lainsäädännön mukaisesti. Tällaisten tietojen lisäämisen ja tallentamisen osalta jäsenvaltioiden on noudatettava samoja vaatimuksia, joista säädetään neuvoston asetuksen (EY) N:o 1030/2002, sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna asetuksella (EU) 2017/1954, 4 artiklan toisessa kohdassa.

8 artikla

Nykyisten oleskelukorttien vaiheittainen voimassaolon päättyminen

- (1) Unionin kansalaisten perheenjäsenten, jotka eivät ole minkään jäsenvaltion kansalaisia, oleskelukortit, jotka eivät ole oleskelulupia varten asetuksessa (EY) N:o 1030/2002, sellaisena kuin se on muutettuna Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EY) N:o 380/2008, vahvistetun kaavan mukaisia [*tämän asetuksen voimaantulopäivä*], lakkaavat olemasta voimassa niiden voimassaolon päättyessä tai viimeistään [*kahden vuoden kuluttua tämän asetuksen soveltamispäivästä*] sen mukaan, kumpi ajankohta on aikaisempi.
- (2) Unionin kansalaisten perheenjäsenten, jotka eivät ole minkään jäsenvaltion kansalaisia, oleskelukortit, jotka ovat kolmansien maiden kansalaisten oleskelulupia varten asetuksessa (EY) N:o 1030/2002, sellaisena kuin se on muutettuna asetuksella (EY) N:o 380/2008 vahvistetun kaavan mukaisia, mutta eivät ole asetuksessa (EY) N:o 1030/2002, sellaisena kuin se on muutettuna asetuksella (EU) 2017/1954 vahvistetun kaavan mukaisia [*tämän asetuksen voimaantulopäivä*], lakkaavat olemasta voimassa niiden voimassaolon päättyessä tai viimeistään [*viiden vuoden kuluttua tämän asetuksen soveltamispäivästä*] sen mukaan, kumpi ajankohta on aikaisempi.

V LUKU

YHTEISET SÄÄNNÖKSET

9 artikla

Yhteysviranomainen

- (1) Kunkin jäsenvaltion on nimettävä yksi viranomainen yhteysviranomaiseksi tämän asetuksen täytäntöönpanoa varten. Jäsenvaltion on ilmoitettava tämän viranomaisen nimi komissiolle ja muille jäsenvaltioille. Jos jäsenvaltio muuttaa nimettyä viranomaistaan, sen on ilmoitettava siitä komissiolle ja muille jäsenvaltioille.
- (2) Jäsenvaltioiden on varmistettava, että yhteysviranomaiset ovat tietoisia nykyisistä ja asiaankuuluvista unionin tason tieto- ja neuvontapalveluista, kuten Sinun Eurooppasi -portaalista, Solvit-verkostosta, Eures-verkostosta, direktiivin 2014/54/EU 4 artiklan mukaisista elimistä, Yritys-Eurooppa-verkostosta ja keskitetyistä asiointipisteistä, ja pystyvät tekemään niiden kanssa yhteistyötä.

10 artikla

Henkilötietojen suoja

- (1) Rajoittamatta asetuksen (EU) 2016/679 soveltamista henkilöillä, joille on myönnetty henkilökortti tai oleskeluasiakirja, on oikeus tarkistaa asiakirjan sisältämät henkilötiedot ja tarvittaessa pyytää tietojen korjaamista tai poistamista.
- (2) Koneellisesti luettavassa muodossa olevat tiedot on sisällytettävä ainoastaan tämän asetuksen tai myöntävän jäsenvaltion kansallisen lainsäädännön mukaiseen henkilökorttiin tai oleskeluasiakirjaan.
- (3) Henkilökorttien ja oleskeluasiakirjojen tallennusvälineeseen kerättyjä ja tallennettuja biometrisiä tietoja saa käyttää ainoastaan unionin ja kansallisen lainsäädännön mukaisesti
 - (a) henkilökortin tai oleskeluasiakirjan aitouden todentamiseen;
 - (b) asiakirjan haltijan henkilöllisyyden todentamiseen vertaamalla biometrisiä tunnisteita suoraan saatavilla oleviin tunnisteisiin tilanteessa, jossa henkilökortti tai oleskeluasiakirja on lain mukaan esitettävä.

11 artikla

Seuranta

Komissio laatii tämän asetuksen tuotosten, tulosten ja vaikutusten yksityiskohtaisen seurantaohjelman viimeistään 12 kuukauden kuluttua asetuksen voimaantulosta.

Seurantaohjelmassa esitetään keinot, joilla tiedot ja muu tarvittava näyttö on kerättävä, ja se, kuinka usein keruu toteutetaan. Siinä täsmennetään, mitä toimia komissio ja jäsenvaltiot toteuttavat tietojen ja muun näytön keräämistä ja analysointia varten.

Jäsenvaltioiden on toimitettava komissiolle seurantaan tarvittavat tiedot ja muu näyttö.

12 artikla

Raportointi ja arviointi

- (1) Komissio antaa neljän vuoden kuluttua tämän asetuksen soveltamisen alkamispäivästä Euroopan parlamentille, neuvostolle ja Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle kertomuksen asetuksen täytäntöönpanosta.
- (2) Komissio arvioi tätä asetusta aikaisintaan kuuden vuoden kuluttua soveltamisen alkamispäivästä ja esittää Euroopan parlamentille, neuvostolle ja Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle kertomuksen tärkeimmistä havainnoista. Arviointi toteutetaan paremmasta sääntelystä annettujen komission suuntaviivojen mukaisesti.
- (3) Jäsenvaltioiden on toimitettava komissiolle kertomusten laatimista varten tarvittavat tiedot.

13 artikla

Voimaantulo

Tämä asetus tulee voimaan kahdentenäkymmenentenä päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

Sitä sovelletaan 12 kuukauden kuluttua sen voimaantulosta.

Tämä asetus on kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä sovelletaan sellaisenaan kaikissa jäsenvaltioissa.

Tehty Brysselissä

Euroopan parlamentin puolesta
Puhemies

Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja